

Buổi 2

Huấn luyện mô hình:

- Có bộ dữ liệu có nhãn
- Xử lý dữ liệu
- Chia tập huấn luyện
- Huấn luyện mô hình (Hồi quy tuyến tính):
 - o Dự đoán giá nhà: $y^{\wedge} = wX + b$
 - o Thực tế giá nhà là y
 - ⇒ Huấn luyện mô hình thực chất là tìm hệ số w và b phù hợp để y^{\wedge} gần y nhất, hay chính là sai số giữa y^{\wedge} và y là nhỏ nhất
 - ⇒ Lúc đấy, ta gọi $w1$, $b1$ là hệ số tối ưu
 - o Sau khi huấn luyện, ta có y^{\wedge} :
 - Khi có một ngôi nhà, với các đặc trưng cho trước x (giống với X)
 - Ví dụ: ban đầu X có 3 đặc điểm về số phòng ngủ, diện tích nhà, số phòng ăn.
 - o Khi đó, x truyền vào mô hình cũng phải có số phòng ngủ, diện tích nhà, số phòng ăn.
 - Nó sẽ dự đoán giá nhà, bằng công thức:
 - Giá nhà: $y^{\wedge} = w1x + b1$
- Đánh giá mô hình

Đánh giá mô hình:

✓ 1. MAE – Mean Absolute Error

♦ Công thức:

$$\text{MAE} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n |y_i - \hat{y}_i|$$

- y_i : Giá trị thực tế tại điểm thứ i
- \hat{y}_i : Giá trị dự đoán tại điểm thứ i
- n : Tổng số điểm dữ liệu

♦ Ý nghĩa:

- MAE là trung bình sai số tuyệt đối giữa giá trị thực và dự đoán.
- Mỗi sai số được lấy trị tuyệt đối \Rightarrow không phân biệt sai trên hay sai dưới.
- Đơn vị giống với đơn vị đầu ra (ví dụ: nếu đầu ra là triệu đồng thì MAE cũng là triệu đồng).

✦ Ưu điểm: Dễ hiểu, không phạt quá nặng với các sai số lớn.

✦ Nhược điểm: Không nhạy với outliers.

✓ 2. MSE – Mean Squared Error

♦ Công thức:

$$\text{MSE} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (y_i - \hat{y}_i)^2$$

♦ Ý nghĩa:

- Là trung bình bình phương sai số.
- Do sai số được bình phương, nên các sai số lớn sẽ bị phóng đại.
- Dùng phổ biến trong bài toán tối ưu (Gradient Descent) vì MSE là hàm liên tục và khả vi.

✦ Ưu điểm: Nhấn mạnh các lỗi lớn, tốt khi bạn muốn mô hình không được phép mắc lỗi nghiêm trọng.

✦ Nhược điểm: Đơn vị là bình phương của đơn vị đầu ra, hơi khó diễn giải.

✓ 3. R^2 Score – Coefficient of Determination

- ♦ Công thức:

$$R^2 = 1 - \frac{\sum_{i=1}^n (y_i - \hat{y}_i)^2}{\sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y})^2}$$

- \bar{y} : Trung bình của toàn bộ giá trị thực tế

- ♦ Ý nghĩa:

- R^2 đo tỷ lệ phương sai của dữ liệu thực được mô hình giải thích.
- R^2 nằm trong khoảng từ:
 - 0 đến 1: càng gần 1 thì mô hình càng tốt.
 - Có thể < 0 nếu mô hình dự đoán tệ hơn cả trung bình cộng.

✦ Ưu điểm: Không phụ thuộc vào đơn vị dữ liệu, rất trực quan để so sánh giữa các mô hình.

✦ Nhược điểm: Không cho biết mức độ sai số cụ thể.

✅ 4. MAPE – Mean Absolute Percentage Error

♦ Công thức:

$$\text{MAPE} = \frac{100\%}{n} \sum_{i=1}^n \left| \frac{y_i - \hat{y}_i}{y_i} \right|$$

♦ Ý nghĩa:

- Là tỷ lệ phần trăm sai số tuyệt đối trung bình.
- Dễ hiểu với người không chuyên (ví dụ: “dự đoán sai lệch trung bình 8%”).
- Thường dùng trong kinh doanh, tài chính (do tỷ lệ % dễ diễn giải).

✦ Ưu điểm: Diễn giải đơn giản, trực quan.

✦ Nhược điểm:

- Không dùng được nếu $y_i = 0$ (chia cho 0).
- Nhạy cảm nếu y_i rất nhỏ \Rightarrow sai số % cao không hợp lý.

📌 Khi MAPE = 10%, ta hiểu là:

Trung bình, mô hình của bạn dự đoán sai lệch khoảng 10% so với giá trị thực tế.

Diễn giải dễ nhớ:

- Nếu giá nhà thực tế là **1 tỷ**, mô hình có thể dự đoán **dao động trong khoảng 900 triệu – 1.1 tỷ**.
- Nếu điểm thi thực tế là **8 điểm**, mô hình dự đoán có thể sai lệch khoảng **± 0.8 điểm**.

MAPE chỉ là **giá trị trung bình** của phần trăm sai số, nên:

❗ **Có thể có những lần dự đoán sai lệch đến 20%, thậm chí hơn, nhưng tổng thể trung bình vẫn chỉ là 10%.**

Feature Engineering

1. Feature Engineering là gì?

Feature Engineering là quá trình:

- ♦ **Tạo mới,**
- ♦ **Chuyển đổi,**
- ♦ **Chọn lọc,**

các biến đầu vào (feature) để **giúp mô hình học tốt hơn từ dữ liệu.**

2. Các kỹ thuật Feature Engineering cơ bản trong hồi quy

❖ **Tạo Feature mới từ Feature cũ (Feature Creation)**

❖ **Biến đổi phi tuyến (Nonlinear Transformation)**

❖ Xử lý biến phân loại (Categorical Encoding)

❖ Chuẩn hóa (Scaling)

❖ Chọn lọc đặc trưng (Feature Selection)

❖ Xử lý giá trị thiếu (Missing Values)

Dữ liệu ban đầu:

	longitude	latitude	housing_median_age	total_rooms	total_bedrooms	\
0	-122.23	37.88	41.0	880.0	129.0	
1	-122.22	37.86	21.0	7099.0	1106.0	
2	-122.24	37.85	52.0	1467.0	190.0	
3	-122.25	37.85	52.0	1274.0	235.0	
4	-122.25	37.85	52.0	1627.0	280.0	

	population	households	median_income	median_house_value	ocean_proximity
0	322.0	126.0	8.3252	452600.0	NEAR BAY
1	2401.0	1138.0	8.3014	358500.0	NEAR BAY
2	496.0	177.0	7.2574	352100.0	NEAR BAY
3	558.0	219.0	5.6431	341300.0	NEAR BAY
4	565.0	259.0	3.8462	342200.0	NEAR BAY

LinearRegression - MAE: 50413.4333081006, MSE: 4802173538.60416

- R² Score: 0.6488
- MAPE: 28.60%

